

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013. godina. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)) i nije obavezujući za Sud. Više informacija može se pronaći u punoj izjavi o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Informator o sudskoj praksi Suda br. 148

Januar 2012. godine

---

## ***Othman (Abu Qatada) protiv Ujedinjenog Kraljevstva - 8139/09***

Presuda 17.1.2012. godine [Odjeljenje IV]

### **Član 6**

#### **Krivični postupak**

#### **Protjerivanje**

#### **Član 6-1**

#### **Pravično saslušanje**

Stvarni rizik da su dokazi dobijeni mučenjem od strane trećih lica priznati na ponovnom suđenju podnosiocu predstavke: *deportacija bi predstavljala povredu*

### **Član 3**

#### **Protjerivanje**

Detaljne garancije države primaoca da Islamista visokog profila neće biti zlostavljan ako se vrati u Jordan: *deportacija ne bi predstavljala povredu*

*Činjenice* – Podnosilac predstavke, državljani Jordana, stigao je u Ujedinjeno Kraljevstvo 1993. godine i dat mu je azil. On je bio u pritvoru od 2002. do 2005. godine po Zakonu o bezbjednosti i suzbijanju terorizma i kriminala iz 2001. godine. Nakon njegovog oslobađanja Državni sekretar uručio je podnosiocu predstavke obavještenje o namjeri da se izvrši njegovo deportovanje. U međuvremenu, 1999. i 2000. godine podnosilac predstavke osuđen je *in absentia* u Jordanu za krivična djela zavjere za izvršenje bombaškog napada i eksplozija. Ključni dokaz protiv podnosioca predstavke na svakom od suđenja koje je dovelo do tih osuđujućih presuda bile su inkriminirajuće izjave dva sa-optužena koji su se kasnije žalili na mučenje. 2005. godine Ujedinjeno Kraljevstvo i vlada Jordana potpisali su Memorandum o razumijevanju u kome se definiše niz garancija da će se poštovati međunarodni standardi u oblasti ljudskih prava kada se pojedinac vrati iz jedne od ovih država u drugu. Takođe se predviđa da svako lice koje bude vraćeno brzo i redovno posjećuje predstavnik nezavisnog organa koga zajedno postavljaju ove dvije vlade. Adaleh Centar za studije u oblasti ljudskih prava kasnije je potpisao sporazum o praćenju sa vladom UK upravo sa tim ciljem. U

predmetu podnosioca predstavke dodatna pitanja vezana za moguće ponovno suđenje postavljena su Vladi Jordana i ona je na njih odgovorila. Podnosilac predstavke žalio se protiv odluke da ga deportuju, ali su njegove pritužbe, nakon pažljivog ispitivanja domaćih sudova bile na kraju odbačene.

*Pravo* – Član 3: Izvještaji Ujedinjenih nacija i raznih nevladinih organizacija ukazivali su na to da je mučenje u Jordanu i dalje "rasprostranjena i rutinska stvar" i strane su se saglasile da bi bez garancija Vlade Jordana zaista postojao stvarni rizik da će podnosilac predstavke, Islamista visokog profila, biti zlostavljan. U vezi sa tim, Sud je konstatovao da bi samo u rijetkim slučajevima opšta situacija u zemlji značila da se nikakva težina ne može dati garancijama koje ta zemlja daje. Ono što je više uobičajeno jeste da bi Sud ocijenio, prije svega, kvalitet datih garancija (da li su one stavljene na uvid Sudu, da li su bile konkretne, da li su obavezujuće za državu primaoca i na centralnom i na lokalnom nivou i da li su njihovu pouzdanost ispitali domaći sudovi zemlje pošiljaoca/Ugovorne strane) i zatim, da li u kontekstu prakse države primaoca na te garancije može da se osloni (da li je država primalac ugovorna strana, da li ona pruža djelotvornu zaštitu protiv mučenja i da li inkriminiše postupanja na koja se odnose garancije, da li ima jake bilateralne odnose sa državom pošiljaocem i da li je u prošlosti poštovala slične garancije, da li je podnosilac predstavke ranije bio zlostavljan u toj državi i da li su u toj državi uvedeni adekvatni mehanizmi koji će omogućiti praćenje i neometan pristup podnosioca predstavke advokatima).

U slučaju podnosioca predstavke, vlade Ujedinjenog Kraljevstva i Jordana učinile su iskrene napore da dobiju i pruže transparentne i detaljne garancije da bi se obezbijedilo da on neće biti zlostavljan kada se vrati u Jordan. Memorandum o razumijevanju do koga je došlo zbog tih napora bio je superioran u smislu detalja i zvanične prirode u odnosu na bilo koje garancije koje je ranije ispitivao Sud. Nadalje, ove garancije date su u dobroj vjeri i odobrio ih je najviši nivo Vlade Jordana čije su bilateralne veze sa Ujedinjenim Kraljevstvom istorijski gledano veoma jake. Memorandum o razumijevanju jasno je predvidio da će podnosilac predstavke biti deportovan u Jordan, gdje će biti pritvoren i gdje će mu se ponovo suditi za krivična djela za koja je osuđen *in absentia*. Visoki profil podnosioca predstavke bi vjerovatno naveo vlasti Jordana da paze da obezbjede njegov odgovarajući tretman pošto bi njegovo zlostavljanje imalo ne samo teške posljedice na bilateralne odnose Jordana sa Ujedinjenim Kraljevstvom, već bi izazvalo i snažne negativne reakcije na međunarodnom nivou. I na kraju, prema Memorandumu o razumijevanju, podnosilac predstavke bi redovno obilazio Centar Adaleh, koji bi bio u mogućnosti da potvrdi da se garancije poštuju. Zbog toga, povratak podnosioca predstavke u Jordan njega ne bi izložio stvarnom riziku od zlostavljanja.

*Zaključak:* deportacija ne bi predstavljala povrdedu (jednoglasno).

Član 5: Sud je potvrdio da se član 5 primjenjuje u slučajevima protjerivanja i da bi Strana ugovornica povrijedila tu odredbu ako bi podnosilac predstavke udaljila u zemlju gdje bi on/ona bili izloženi realnom riziku flagrantne povrede prava koja se štite po tom članu. Međutim, tu se prilikom utvrđivanja primjenjuje veoma visok prag. Po jordanskom pravu, podnosilac predstavke bio bi izveden na suđenje u roku od pedeset dana od pritvaranja, što po mišljenju suda ne ispunjava dužinu pritvora koja je potrebna da bi se konstatovala flagrantna povreda člana 5.

*Zaključak:* deportacija ne bi predstavljala povredu (jednoglasno).

Član 6: Podnosilac predstavke žalio se da bi, ako bi bio vraćen u Jordan, njegovo ponovno suđenje predstavljalo flagrantno uskraćivanje pravde zbog, *između ostalog*, prihvatanja dokaza dobijenih mučenjem. Sud je konstatovao da bi flagrantno uskraćivanje pravde bilo nešto više od samin nepravilnosti ili nedostatka mehanizama zaštite u postupcima suđenja do kojih može doći povredom člana 6 u samoj strani ugovornici. Ono što je bilo potrebno jeste povreda principa pravičnog suđenja koja je tako fundamentalna da predstavlja poništavanje, ili destrukciju same suštine prava garantovanog tim članom. U vezi sa tim, Sud je konstatovao da bi prihvatanje dokaza dobijenih mučenjem bilo protivno ne samo članu 6 Konvencije, već i osnovnim standardima međunarodnog prava o pravičnom suđenju. To bi učinilo suđenje nemoralnim, nezakonitim i potpuno nepouzdanim po pitanju rezultata. Prihvatanje dokaza dobijenih mučenjem u krivičnom suđenju stoga bi predstavljalo flagrantno uskraćivanje pravde. Inkrimirajuće izjave u slučaju podnosioca predstavke dala su dva različita svjedoka, a oba su bila izložena udarcima po tabanima što je postupak poznat pod nazivom *falaka*, čija svrha je mogla biti samo da se dobiju informacije. Sud je prethodno ispitao ovaj oblik zlostavljanja i nije oklijevao da ga okarakteriše kao torturu. Nadalje, upotreba dokaza dobijenih torturom u Jordanu bila je rasprostranjena i pravne garancije koje su sadržane u jordanskom pravu izgleda nisu imale veliku vrijednost u praksi. Iako bi bilo moguće da podnosilac predstavke ospori prihvatljivost iskaza protiv njega koji su dobijeni putem mučenja, on bi naišao na značajne poteškoće kada bi pokušao to da uradi mnogo godina nakon samih dešavanja i pred istim sudom koji je rutinski odbacivao takve zahtjeve. Pošto je obezbijedio konkretne i neoborive dokaze da su njegovi saoptuženi mučeni da bi dali argumente protiv njega i da bi se vjerovatno ti dokazi koristili u njegovom ponovnom suđenju, podnosilac predstavke ispunio je visok teret dokazivanja koji je bio potreban da bi on pokazao da postoji realan rizik da će mu se uskratiti pravda ako bude deportovan u Jordan.

**Zaključak:** deportacija bi predstavljala povredu (jednoglasno).

Član 41: Nije predat zahtjev za naknadu štete.

---

© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava  
Ovaj sažetak Sekretarijata ne obavezuje Sud.

#### [Informatori o sudskoj praksi](#)

**© Savjet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013. godina.**

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod urađen je uz pomoć Fonda za ljudska prava Savjeta Evrope ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). On nije obavezujući za Sud i Sud ne preuzima odgovornost za njegov kvalitet. Prevod se može preuzeti sa baze podataka o sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili sa bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud dostavio. Prevod se može reprodukovati za nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede puni naziv predmeta, sa gore navedenom izjavom o autorskim pravima i pominjanjem Fonda za ljudska prava. Ukoliko je namjera da se bilo koji dio ovog prevoda upotrijebi za komercijalne svrhe, molimo vas da se obratite na adresu [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).